

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1 (§ 30 ods. 3)

Navrhuje sa rozšíriť okruh subjektov, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť zachovávať mlčanlivosť v súvislosti s poskytovaním informácií týkajúcich sa výkonu exekučnej činnosti, a to najmä vo vzťahu k subjektom, pre ktoré sú tieto informácie nevyhnutné pre realizáciu bezpečnostných previerok fyzických osôb a podnikateľov podľa osobitného predpisu. Táto právna úprava má zosúladiť aktuálny právny stav a najmä odstrániť aktuálne aplikačné problémy pri získavaní informácií potrebných pre realizáciu bezpečnostných previerok fyzických osôb a podnikateľov.

K bodu 2 (§ 34 ods. 1)

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorá súvisí s vložením nového odseku v § 55.

K bodu 3 (§ 35 ods. 3)

Poverená osoba podľa osobitného zákona o pohľadávkach štátu, vzhľadom na svoje postavenie v procese vymáhania pohľadávok štátu, má mať zabezpečený bezproblémový a okamžitý vstup do exekučného konania v prípade, ak s touto poverenou osobou uzatvoril oprávnený zmluvu o vymáhaní pohľadávky štátu podľa osobitného zákona. Vzhľadom na uvedené sa explicitne vyjadruje, že účastníkom konania je aj táto poverená osoba, ak s ňou oprávnený uzatvoril zmluvu o vymáhaní pohľadávky štátu, teda súd už nemá a nemusí rozhodovať o zmene účastníka exekučného konania a poverená osoba sa stáva účastníkom exekučného konania a to od okamihu, kedy túto skutočnosť oznámi súdnemu exekútorovi, ktorý následne túto zmenu vyznačí aj v registri exekúcií. Poverenej osobe sa tak umožní vykonávať v príslušnom exekučnom konaní všetky práva súvisiace s vymáhaním pohľadávky štátu, resp. všetky práva oprávneného, ak ide o správcu pohľadávky štátu. Súčasne sa zníži administratívna záťaž súdu pri rozhodovaní o vstupe (zmene) poverenej osoby do príslušného exekučného konania a umožní vykonávanie zákonných práv poverenej osobe (právo na uplatnenie a vymáhanie pohľadávky pred príslušnými orgánmi a tretími osobami), ktoré zmluvou o vymáhaní pohľadávky štátu preniesol správca pohľadávky štátu na poverenú osobu. Dodatok k povereniu sa v tomto prípade nevyžaduje.

K bodu 4 (§ 37 ods. 3)

Na účely zabezpečenia aktuálnosti údajov v registri poverení o povinných v exekúcií sa vyžaduje vydanie dodatku k povereniu aj v prípade, ak v rámci exekúcie dôjde k zastaveniu exekúcie vo vzťahu k len niektorému z viacerých povinných. Táto právna úprava má zabezpečiť aktuálnosť údajov v registri poverení.

K bodu 5 (§ 40 ods. 1)

Ide o legislatívno-technickú úpravu.

K bodu 6 (§ 40 ods. 3)

Posilňuje sa postavenie exekútora pri vynucovaní splnenia povinnosti povinného poskytnúť súčinnosť, vrátane štatutárov (osoby uvedené v § 40 ods. 2) tým, že sa umožní priamo súdnemu exekútorovi v zákonom ustanovených prípadoch uložiť povinnému alebo štatutárovi donucovacie opatrenie vo forme peňažnej pokuty v zákonom ustanovenej výške. Podľa doterajšej právnej úpravy bol exekútor oprávnený vynucovať splnenie povinnosti povinného (štatutára) poskytnúť súčinnosť predvedením (za zákonom ustanovených podmienok) a prípadne aj uložením poriadkovej pokuty, ktorú však ukladal súd. Na účely zabezpečenia efektívnosti konania sa preto navrhuje, aby bol exekútor oprávnený použiť donucovacie opatrenie vo forme peňažnej pokuty v súlade so zásadou vyváženej a primeranosti, ktorá je explicitne daná pri právnej úprave donucovacích opatrení, v zákonom ustanovenej výške, prípadne podať na príslušný exekučný súd návrh na uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty. Návrh na súd exekútor podáva až v prípade, ak vzhľadom na význam dotknutej povinnosti usúdi, že je potrebné uložiť peňažnú pokutu vo výške vyššej ako je umožnené súdnemu exekútorovi, prípadne peňažná pokuta uložená exekútorom nevedla k splneniu dotknutej povinnosti a je potrebné opakované uloženie tohto donucovacieho opatrenia avšak vo vyššej sume, alebo považuje za potrebné v danom prípade, najmä vzhľadom na význam dotknutej povinnosti a dané skutkové okolnosti konkrétneho prípadu, navrhnúť súdu, aby rozhodol aj o vylúčení štatutára (o vylúčení môže súd rozhodnúť aj bez návrhu).

Podmienkou pre uloženie donucovacieho opatrenia exekútorom vo forme peňažnej pokuty v prípade neposkytnutia súčinnosti je, aby bola žiadosť o súčinnosť doručená povinnému alebo štatutárovi do vlastných rúk bez možnosti náhradného doručenia a v súlade s pravidlami upravenými v § 61b (pokiaľ ide o právnickú osobu – povinného, táto doručenie do vlastných rúk bez možnosti náhradného doručenia nie je podmienkou pre uloženie tohto donucovacieho opatrenia).

Ponecháva sa oprávnenie exekútora predviesť povinného (štatutára), ak je toto predvedenie potrebné pre ukončenie (prípadne pokračovanie) exekúcie, a to aj popri uloženom donucovacom opatrení, t. j. právna úprava nevyklučuje uloženie peňažnej pokuty (donucovacie opatrenie) a súčasné predvedenie povinného (štatutára), avšak vyžaduje sa dodržanie zásady vyváženej a primeranosti.

Súčasne sa navrhuje zmena úpravy úhrady trov predvedenia, pričom platí, že tieto trovy predvedenia sú vždy na vrub predvádzanej osoby. Pokiaľ je predvádzanou osobou povinný, tieto trovy sa vymôžu v rámci vedenej exekúcie niektorým zo spôsobov určených na uspokojenie práv na peňažné plnenie, pričom na účely priority uspokojenia nárokov z prijatého alebo vymoženého plnenia v rámci exekúcie sa zavádza právna fikcia spočívajúca v tom, že tieto trovy predvedenia sa považujú za príslušenstvo vymáhanej pohľadávky. Po ich vymožení ich exekútor bezodkladne poukáže Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky. Pokiaľ je však predvádzanou osobou iná osoba ako povinný, tieto trovy je potrebné uplatniť v základnom konaní.

K bodu 7 (§ 40 ods. 4)

V súvislosti so zavedením právnej úpravy donucovacích opatrení dochádza k nevyhnutným legislatívnym a legislatívno-technickým zmenám a odstraňuje sa duplicitná forma sankcionovania v podobe poriadkovej pokuty.

K bodu 8 (§ 41 ods. 6 a 7)

V súvislosti so zavedením právnej úpravy donucovacích opatrení dochádza k nevyhnutným legislatívnym a legislatívno-technickým zmenám a odstraňuje sa duplicitná forma sankcionovania, a to vzhľadom na okruh donucovacích opatrení, ktoré je exekútor ako aj exekučný súd na návrh exekútora oprávnený použiť pri neplnení povinnosti povinného (štatutára) uskutočniť vyhlásenie o majetku. Inak povedané, poriadkovú pokutu nahrádza možnosť uloženia ktoréhokoľvek z donucovacích opatrení priamo exekútorom, prípadne uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty na návrh exekútora súdom (ak vzhľadom na význam dotknutej povinnosti je potrebné uloženie vyššej peňažnej pokuty). Účelom tejto právnej úpravy je zefektívniť postup súdneho exekútora v exekučnom konaní a tým aj zefektívniť a urýchliť samotné exekučné konanie. Jednou z podmienok pre uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty je aj v tomto prípade doručenie výzvy na podanie vyhlásenie o majetku do vlastných rúk bez možnosti náhradného doručenia a v súlade s pravidlami upravenými v § 61b.

Právna úprava posilňuje postavenie exekútora pri vynucovaní splnenia povinnosti povinného (štatutára) podať exekútorovi vyhlásenie o majetku obdobne, ako pri povinnosti povinného (štatutára) poskytnúť exekútorovi súčinnosť, avšak v tomto prípade je exekútor oprávnený uložiť ktoréhokoľvek z donucovacích opatrení, nielen peňažnú pokutu, prípadne navrhnúť súdu uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty povinnej osobe, najmä v prípadoch, ak je vzhľadom na význam dotknutej povinnosti potrebné uloženie peňažnej pokuty vo vyššej výške, prípadne peňažná pokuta uložená exekútorom nevedla k splneniu dotknutej povinnosti a je potrebné opakované uloženie tohto donucovacieho opatrenia avšak vo vyššej sume, prípadne vzhľadom na význam dotknutej povinnosti súdny exekútor považuje za potrebné navrhnúť aj vydanie rozhodnutia o vylúčení podľa § 13a Obchodného zákonníka (o vylúčení môže súd rozhodnúť aj bez návrhu).

Zachováva právna úprava „rozhodnutia o vylúčení“ vo vzťahu k osobe, ktorá nepodala vyhlásenie o majetku v mene povinného. Doterajšia právna úprava za účelom vynútenia poskytnutia vyhlásenia o majetku štatutárom v mene povinného upravovala vylúčenie tejto osoby podľa § 13a Obchodného zákonníka, pričom predpokladom pre vylúčenie je podľa súčasnej právnej úpravy právoplatné uloženie opakovanej poriadkovej pokuty za nesplnenie povinnosti uskutočniť vyhlásenie o majetku. Účelom tejto právnej úpravy je vynútenie poskytnutia vyhlásenia o majetku, získanie relevantných informácií a očistenie podnikateľského prostredia od osôb, ktoré si neplnia svoje zákonné povinnosti. V súlade s týmto účelom sa aj pri úprave nových donucovacích opatrení navrhuje, aby súd v rámci uznesenia o uložení donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty mal oprávnenie rozhodnúť o vylúčení štatutára podľa § 13a Obchodného zákonníka (či už na návrh exekútora alebo aj bez návrhu), ak štatutár nesplní dotknutú povinnosť (podať vyhlásenie o majetku povinného v jeho mene) ani v dodatočnej, súdom určenej lehote, prípadne v prípade, ak uloženie rozhodnutia o vylúčení súd bude považovať za potrebné vzhľadom na význam dotknutej povinnosti, pričom aj v tomto prípade môže (nemusi) ustanoviť lehotu na dodatočné splnenie dotknutej povinnosti. Pokiaľ nedôjde k splneniu dotknutej povinnosti v lehote vykonateľnosti tohto rozhodnutia (ak súd neurčil inú lehotu na splnenie povinnosti), súd následne zašle toto rozhodnutie o vylúčení spolu s diskvalifikačným listom príslušnému súdu s agendou registra diskvalifikácií. Explicitne sa ustanovuje, že v tomto prípade je doba vylúčenia jeden rok, pričom následné splnenie povinnosti (t. j. po lehote určenej alebo ustanovenej rozhodnutím súdu v tomto prípade) nemá vplyv na účinky rozhodnutia o vylúčení (§ 43d ods. 3 druhá veta).

K bodu 9 (§ 42 ods. 15)

Pokiaľ ide o súčinnosť tretích osôb, nakoľko nejde o účastníkov exekučného konania, navrhuje sa, aby v prípade nesplnenia povinnosti poskytnúť súčinnosť exekútorovi bol exekútor oprávnený podať návrh na uloženie poriadkovej pokuty tretej osobe pre nesplnenie povinnosti poskytnúť súčinnosť na príslušný exekučný súd.

K bodu 10 (§ 43a až § 43d)

Zavádza sa všeobecná úprava donucovacích opatrení, ktoré je exekútor (v prípade peňažnej pokuty aj súd) v exekučnom konaní oprávnený použiť na účel vynútenia splnenia uloženej (zákonom, súdom alebo exekútorom) povinnosti povinnému alebo štatutárovi (§ 40 ods. 2), vrátane procesných pravidiel ukladania týchto donucovacích opatrení. Súčasne sa upravuje oprávnenie exekútora navrhnúť súdu uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty povinnému alebo štatutárovi, ak to považuje vzhľadom na význam dotknutej povinnosti, prípadne vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípad za potrebné a nevyhnutné pre splnenie účelu donucovacieho opatrenia a teda pre donútenie povinnej osoby splniť dotknutú povinnosť. Základnou funkciou donucovacích opatrení je predovšetkým funkcia prevenčná, nakoľko majú pôsobiť preventívne, a až po nesplnení dotknutej povinnosti nastupuje funkcia represívna. Donucovacie opatrenia majú slúžiť na vynútenie a upevnenie súdnej autority, vrátane autority exekútora ako osoby určenej a splnomocnenej štátom na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov, ktorá je v právnom štáte súčasťou súdnej moci, a tým majú viesť k rýchlemu a efektívnemu plneniu povinností povinných osôb v exekučnom konaní a súčasne k rýchlej a účinnej ochrane práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb, najmä k rýchlemu, hospodárnemu a efektívnemu vymoženiu nárokov vymedzených v exekučnom titule.

§ 43a (Podmienky uloženia donucovacieho opatrenia)

Zavádzajú sa štyri základné druhy donucovacích opatrení a to peňažná pokuta, zadržanie vodičského preukazu, použitie technických prostriedkov brániacich užívaniu veci (napr. technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla podľa § 16a zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov) a zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla. Kumulácia viacerých donucovacích opatrení je možná, pokiaľ to vyžadujú okolnosti a uloženie viacerých donucovacích opatrení je v súlade so zásadou vyváženosti a primeranosti, pričom o druhu donucovacieho opatrenia, prípadne ich kumulácii, rozhoduje exekútor vzhľadom na dané okolnosti konkrétneho prípadu a vzhľadom na význam dotknutej povinnosti.

Základnou podmienkou pre uloženie donucovacieho opatrenia je existencia odôvodneného predpokladu, že bez jeho použitia nedôjde k splneniu povinnosti, ktorá je nevyhnutná pre vedenie a ukončenie exekučného konania, najmä ak k splneniu povinnosti nedôjde v lehote ustanovenej zákonom, určenej súdom alebo exekútorom (dotknutá povinnosť) bez existencie objektívnych dôvodov (pokiaľ má exekútor preukázané objektívne dôvody neplnenia dotknutej povinnosti, na túto skutočnosť musí prihliadať). Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné, aby osoba, od ktorej sa vynucuje, resp. požaduje splnenie povinnosti, bola informovaná a poučená o tom, že nesplnenie dotknutej povinnosti môže mať za následok uloženie konkrétneho donucovacieho opatrenia.

Zavádza sa zásada vyváženosti a primeranosti, nakoľko pri ukladaní donucovacieho opatrenia je nutné posudzovať najmä vyváženosť a primeranosť vzťahu donucovacieho

opatrenia (druh a výška) k dotknutej povinnosti a k účelu, ktorý má byť uložením konkrétneho donucovacieho opatrenia naplnený (t. j. či uloženie konkrétneho donucovacieho opatrenia alebo jeho rozsah bude viesť k splneniu dotknutej povinnosti, či uložené donucovacie opatrenie alebo jeho rozsah nie je neprimerané vo vzťahu k dotknutej povinnosti, atď.). Napríklad podmienka primeranosti nemôže byť naplnená, ak sa má uložiť peňažná pokuta subjektu, ktorý nemá žiaden majetok, prípadne uložená peňažná pokuta je neprimerane vysoká vzhľadom ku charakteru a významu dotknutej povinnosti. Obdobne tak nemožno považovať za splnenú podmienku vyváženej a primeranej pri uložení donucovacieho opatrenia napr. pri vynucovaní splnenia povinnosti poskytnúť exekútorovi informácie, ktoré sú obsiahnuté v informačných systémoch verejnej správy alebo ktoré sú exekútorovi známe z jeho činnosti, prípadne ktoré môže získať iným zákonným spôsobom.

Upravuje sa všeobecná zásada, že donucovacie opatrenie môže byť uložené povinnému najskôr po márnom uplynutí lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý má odkladný účinok, alebo po tom, ako bolo exekútorovi doručené rozhodnutie súdu, ktorým sa návrh na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom zamietol, pokiaľ nie je ustanovené inak. V ostatných prípadoch nie je možnosť uloženia donucovacieho opatrenia časovo limitovaná, avšak je potrebné prihliadať na účel donucovacieho opatrenia, t. j. má viesť k splneniu dotknutej povinnosti, preto uloženie donucovacieho opatrenia alebo jeho výkon po tom, ako došlo k splneniu dotknutej povinnosti, nemožno považovať za zákonné konanie (donucovacie opatrenie nemá primárne sankčný charakter) a je v rozpore s jeho zmyslom a účelom.

Vo vzťahu k peňažnej pokute, ako donucovaciemu opatreniu, sa ustanovuje oprávnenie exekútora uložiť toto donucovacie opatrenie v zákonom ustanovenej výške, prípadne navrhnúť súdu uloženie tohto donucovacieho opatrenia vo vyššej sume, ako je umožnené zákonom exekútorovi. Návrh na uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty má exekútor využiť len v prípade, ak vzhľadom na význam dotknutej povinnosti sa nejaví rozsah donucovacieho opatrenia, ktoré môže uložiť exekútor, ako dostatočný a potrebný pre splnenie jeho účelu, t. j. právna úprava predpokladá primárne ukladanie donucovacieho opatrenia exekútorom, a až v prípade, ak takéto donucovacie opatrenie neplní predpokladaný cieľ, donucovacie opatrenie má ukladať súd. Pokiaľ ukladá donucovacie opatrenie vo forme peňažnej pokuty súd, ukladá ho uznesením, voči ktorému je prípustná sťažnosť a primerane sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Spolu s uložením peňažnej pokuty je súd oprávnený rozhodnúť o vylúčení podľa § 13a Obchodného zákonníka (či už na návrh exekútora alebo bez návrhu). Súčasne sa upravujú maximálne hranice peňažných pokút, vrátane súhrnu peňažných pokút, ktoré môže povinnému alebo štatutárovi uložiť exekútor a maximálne hranice peňažných pokút, ktoré môže uložiť súd na návrh exekútora. Konkrétne výška peňažnej pokuty a jej súhrn je samozrejme ustanovený len pre jednu konkrétnu dotknutú povinnosť (porušenie povinnosti podať vyhlásenie o majetku – peňažná pokuta pre fyzickú osobu v súhrne maximálne 30 000 eur a ak tá istá fyzická osoba poruší inú povinnosť, peňažná pokuta v súhrne rovnako tak 30 000 eur pre porušenie tejto inej povinnosti). Rovnako sa zdôrazňuje tá skutočnosť, že pokiaľ má byť peňažná pokuta uložená štatutárovi, ak ide o kolektívny orgán, každému z členov možno uložiť peňažnú pokutu v súhrne do 10 000 eur, príp. do 30 000 eur.

Donucovacie opatrenia spočívajúce v zadržaní vodičského preukazu, v použití technických prostriedkov brániacich užívaniu veci a v zadržaní osvedčenia o evidencii vozidla môžu byť uložené maximálne na dobu ustanovenú zákonom a to aj opakovane, ak je opätovné uloženie donucovacieho opatrenia samozrejme v súlade so zásadou primeranosti. Vo vzťahu k donucovaciemu opatreniu spočívajúcemu v použití technických prostriedkov brániacich užívaniu veci sa ustanovuje, že toto donucovacie opatrenie môže byť uložené len vo vzťahu

k veciam, o ktorých sa možno dôvodne domnievať (existuje dôvodný preukázateľný predpoklad), že sú vo vlastníctve povinného alebo štatutára, prípadne ich preukázateľne oprávnené užíva. Uvedené donucovacie opatrenie však nemožno použiť pokiaľ ide o veci, ktoré nepodliehajú exekúcii.

Donucovacie opatrenie ukladá exekútor a to aj bez návrhu tak, že o uložení donucovacieho opatrenia vydá upovedomenie o uložení konkrétneho donucovacieho opatrenia alebo donucovacích opatrení, a toto následne doručuje osobe, ktorej bolo donucovacie opatrenie/donucovacie opatrenia uložené, t. j. povinnému alebo štatutárovi. Upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia sa doručuje do vlastných rúk, pričom v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku je prípustné aj náhradné doručenie. Súčasne sa upravujú obligatórne náležitosti upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia, a to že povinný alebo štatutár je upovedomený o uložení konkrétneho donucovacieho opatrenia/opatrení a o spôsobe jeho/ich vykonania, ak je možné spôsob vykonania v tomto štádiu konania určiť. Súčasne upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia musí obsahovať aj výzvu na splnenie dotknutej povinnosti, v dôsledku nesplnenia ktorej sa donucovacie opatrenie ukladá, alebo na podanie námietok proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia, a to v lehote 15 dní od jeho doručenia.

Na zabezpečenie efektívneho a rýchleho postupu sa v prípade peňažnej pokuty umožňuje exekútorovi súčasne s upovedomením o uložení donucovacieho opatrenia vydať aj príkaz na začatie exekúcie niektorým zo spôsobov pre uspokojenie práv na peňažné plnenie (čím sa obmedzí nakladanie s prípadnými príjmami alebo pohľadávkami alebo iným majetkom povinnej osoby, avšak k vykonaniu donucovacieho opatrenia dochádza až následne). V tomto prípade sa umožňuje vydať príkaz na začatie exekúcie pred vydaním dodatku k povereniu, avšak exekútor je povinný bezodkladne zabezpečiť tento dodatok k povereniu, nakoľko bez neho nemožno donucovacie opatrenie vykonať.

Pri uložení donucovacieho opatrenia spočívajúceho v použití technických prostriedkov brániacich užívaniu veci môže exekútor priamo vydať aj príkaz na použitie týchto technických prostriedkov (v tomto prípade ide priamo o výkon donucovacieho opatrenia a prípadne podané námietky nemajú odkladný účinok). V prípade použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu veci je však účelom zabrániť preventívnym spôsobom nekalému konaniu, v dôsledku ktorého by boli tieto veci zničené, poškodené, prevezené, stratené alebo iným spôsobom by bolo znemožnené toto donucovacie opatrenie vykonať.

§ 43b (Námietky proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia)

Vzhľadom na charakter donucovacích opatrení a na právne následky ich uloženia sa umožňuje podanie opravného prostriedku proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia, a to v podobe námietok. Legitimovaným subjektom pre podanie námietok je samozrejme ten subjekt, ktorému bolo donucovacie opatrenie uložené (povinný alebo štatutár), ale aj osoba, ktorá je donucovacím opatrením dotknutá, t. j. aj iná osoba, ktorá je priamo dotknutá uloženým donucovacím opatrením (napr. zamestnávateľ, manžel povinného, prenajímateľ vozidla a pod.). Námietky podané oprávnenou osobou v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia spočívajúceho v uložení peňažnej pokuty, zadržania vodičského preukazu alebo zadržania osvedčenia o evidencii vozidla majú odkladný účinok; v ostatných prípadoch (t. j. pri použití technických prostriedkov brániacich užívaniu veci) podané námietky v zákonom ustanovenej lehote odkladný účinok nemajú a donucovacie opatrenie sa vykoná bez ohľadu na ich podanie.

Upravuje sa postup exekútora pri rozhodovaní o podaných námietkach, pričom sa pripúšťa autoremedúra v podobe zrušenia upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia priamo exekútorom, a to na základe jeho opätovného posúdenia oprávnenosti a dôvodnosti uloženia konkrétneho donucovacieho opatrenia vzhľadom na obsah námietok a prípadné predložené dôkazy. Účelom zavedenia možnosti autoremedúry v tomto prípade je zefektívniť proces exekučného konania a odbremeniť súdy od konaní, ktoré sú vzhľadom na skutkovú a dôkaznú situáciu jednoznačné, nakoľko exekútor je sám oprávnený zrušiť uložené donucovacie opatrenie na základe opodstatnených námietok, prípadne na základe podaných námietok, v rámci ktorých exekútor zistí skutočnosti, ktoré odôvodňujú zrušenie vydaného upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia. Pokiaľ exekútor na základe podaných námietok upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia nezruší, bezodkladne predloží podané námietky súdu na rozhodnutie a pripojí k nim svoje vyjadrenie, a to najneskôr do 10 dní od ich doručenia. Súd je v rámci skúmania podaných námietok oprávnený požadovať od exekútora doplnenie jeho vyjadrenia k podaným námietkam.

O podaných námietkach, ktoré sú nedôvodné, súd rozhoduje uznesením o zamietnutí námietok. Ak námietky podala neoprávnená osoba alebo sú založené na okolnostiach, ktoré v konaní súd už skôr posudzoval (napr. ide o dôvody, pre ktoré bol podaný návrh na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom, prípadne ide o opakované námietky proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia, ktoré sú založené na tých istých skutočnostiach a dôvodoch a pod.), súd podané námietky odmietne. Ak sú námietky podané dôvodne, súd vydané upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia zruší, pričom môže exekútorovi uložiť alebo odporučiť, ako vo veci ďalej postupovať (napr. znova uložiť donucovacie opatrenie, ale iného druhu, prípadne v inom rozsahu, ak bolo uložené v rozpore so zásadou vyváženosti a primeranosti a pod.). Vo vzťahu k oneskoreným námietkam je potrebné uviesť, že o týchto musia príslušné orgány konať a rozhodnúť (ak nejde o opakované námietky), avšak tieto nemajú odkladný účinok.

§ 43c (Vykonanie donucovacieho opatrenia)

Priamo vykonať donucovacie opatrenie (okrem použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu veci, ktoré sa vykoná bezprostredne) je vo všeobecnosti možné až po márnom uplynutí lehoty na podanie námietok proti upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia alebo po tom, ako súd podaným námietkam s odkladným účinkom nevyhovel.

Vo vzťahu k peňažnej pokute ako donucovaciemu opatreniu sa explicitne uvádza, že pre vykonanie tohto donucovacieho opatrenia je nevyhnutný dodatok k povereniu. V tomto prípade sa v rámci vedeného exekučného konania má vymáhať aj prípadná peňažná pokuta uložená štatutárovi, a to na účely zabezpečenia efektivity konania, nakoľko nie je cieľom právnej úpravy vytvárať nové súdne, resp. exekučné konania. Navyše ide o vymożenie donucovacieho opatrenia, ktoré má prispieť k efektívnemu vedeniu exekučného konania, a v prípade splnenia dotknutej povinnosti sa donucovacie opatrenie prestane vykonávať. Súčasne sa explicitne upravuje, že súd nevydá dodatok k povereniu, ak zistí, že pri uložení donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty exekútorom nie sú splnené základné zákonné predpoklady pre uloženie tohto donucovacieho opatrenia, a to konkrétne nie je dodržaná zásada vyváženosti a primeranosti uloženého donucovacieho opatrenia dotknutej povinnosti.

Vymožená peňažná pokuta je príjmom štátneho rozpočtu, avšak z vymożenej peňažnej

pokuty sa uhrádzajú trovy exekúcie (najmä trovy exekútora, prípadne trovy povinného alebo oprávneného, ak nejaké vznikli a sú oprávnené). Je potrebné uviesť, že v prípade splnenia dotknutej povinnosti alebo zastavenia exekúcie, v rámci ktorej bolo donucovacie opatrenie uložené, sa takéto donucovacie opatrenie musí prestať vykonávať bezodkladne, a to aj v prípade, ak nebolo vymožené celkom (najmä pri peňažnej pokute). V nevyvymoženej časti peňažnej pokuty sa takéto plnenie stáva nevyvymáhatelným, a to aj vrátane prípadných trov exekúcie (§ 43d ods. 3).

Vo vzťahu k donucovaciemu opatreniu v podobe zadržania vodičského preukazu alebo zadržania osvedčenia o evidencii vozidla sa zavádza proces priameho výkonu donucovacích opatrení exekútorom. V tomto prípade po vydaní príkazu na zadržanie vodičského preukazu exekútor priamo vyznačí zadržanie vodičského preukazu v príslušnej evidencii vedenej podľa osobitného predpisu prostredníctvom elektronickej služby zavedenej priamo na tento účel. Vo vzťahu k zadržaniu osvedčenia o evidencii vozidla exekútor zasiela príkaz priamo príslušnému orgánu Policajného zboru a aj povinnému do vlastných rúk. Po vyznačení skutočností o zadržaní vodičského preukazu alebo osvedčenia o vedení motorového vozidla v príslušných evidenciách vznikajú povinným osobám osobitné povinnosti v zmysle ustanovení zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, najmä povinnosť odovzdať tieto doklady príslušnému orgánu Policajného zboru, pričom nesplnenie tejto povinnosti môže mať ďalšie negatívne právne dôsledky (uloženie administratívnych sankcií) v zmysle osobitných predpisov. Je potrebné uviesť, že súčasne s vyznačením skutočností o zadržaní dokladov exekútor doručuje príkaz na zadržanie vodičského preukazu alebo osvedčenia o evidencii vozidla aj povinnému, a to do vlastných rúk s možnosťou náhradného doručenia.

Okrem všeobecných podmienok ukladania donucovacích opatrení musí byť splnená aj osobitná zákonná podmienka uloženia tohto druhu donucovacieho opatrenia a to, že vodičský preukaz alebo vec, ktorú povinná osoba oprávnené užíva, alebo motorové vozidlo, ku ktorému patrí osvedčenie o evidencii vozidla, priamo neslúžia na dosahovanie podstatnej časti príjmov tejto povinnej osoby, t. j. donucovacím opatrením nesmie byť priamo zasiahnuté do užívania tých vecí, ktoré bezprostredne slúžia povinnej osobe na zabezpečovanie a dosahovanie podstatnej časti príjmov pre seba alebo pre osoby, ktoré sú na ňu výživou priamo odkázané. Podstatnou časťou príjmov v tomto prípade je potrebné rozumieť také príjmy, ktoré v podstatnom rozsahu kryjú základné životné potreby povinnej osoby. Z uvedeného vyplýva, že táto podmienka nie je splnená (môže byť uložené donucovacie opatrenie) napríklad pri používaní motorového vozidla na cestu do práce a späť, ak toto vozidlo priamo neslúži na dosahovanie podstatnej časti príjmov, ale slúži len na prepravu, ktorú je možné zabezpečiť iným spôsobom; to platí aj vo vzťahu k vodičskému preukazu a k osvedčeniu o evidencii vozidla. Obdobne to platí aj pri používaní iných technických zariadení (napr. počítač, telefón a pod.), ak tieto nie sú nevyhnutné pre výkon činnosti priamo smerujúcej k dosahovaniu podstatnej časti príjmov povinnej osoby. Vecný rozsah použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu vecí je obmedzený len na tie hnutelné veci, ktoré má povinná osoba v oprávnenej detencii (teda nemusí ísť len o veci, ktorých je vlastníkom, prípadne oprávneným držiteľom), a ktoré podliehajú exekúcii vedenej predajom hnutelných vecí. Podmienenosť podstatnej časti príjmov držbou uvedených vecí je povinná preukázať osoba, ktorej má byť donucovacie opatrenie uložené. Okrem uvedeného sa predpokladá, že exekútor, vzhľadom na rozsah svojich právomocí, má dostatočné informácie o tom, či táto podmienka je alebo nie je splnená, prípadne si vie zabezpečiť dostatočné množstvo informácií na to, aby mohol rozhodnúť o tom, či donucovacie opatrenie uloží alebo nie. Navyiac je potrebné zdôrazniť, že voči upovedomeniu o uložení donucovacieho opatrenia sú prípustné námietky, teda povinná osoba musí prípadne

následne preukázať, že táto podmienka bola, prípadne je splnená (nesie dôkazné bremeno). Explicitne sa vylučuje možnosť použitia týchto donucovacích opatrení povinnému alebo štatutárovi (fyzickej osobe), ak ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

Osobitne sa upravuje povinnosť exekútora zrušiť vydané upovedomenie o uložení donucovacieho opatrenia a súčasne tak aj prestať toto donucovacie opatrenie vykonávať, ak je zrejmé, že uložené donucovacie opatrenie, prípadne jeho rozsah, nevedie k splneniu dotknutej povinnosti, t. j. ak z konkrétnych okolností prípadu je zrejmé, že uložené donucovacie opatrenie neplní svoj účel a neexistuje predpoklad, že by bol naplnený počas trvania výkonu donucovacieho opatrenia.

§ 43d (Zastavenie vykonávanie donucovacieho opatrenia)

Pokiaľ dôjde k splneniu dotknutej povinnosti, pre neplnenie ktorej bolo donucovacie opatrenie uložené, alebo k zrušeniu upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia, či už exekútorom alebo súdom, prípadne k zastaveniu exekúcie, v rámci ktorej bolo donucovacie opatrenie uložené, exekútor vykoná všetky nevyhnutné úkony smerujúce k tomu, aby sa donucovacie opatrenie prestalo vykonávať (v prípade, ak ide o donucovacie opatrenie, ktoré sa vykonáva; v zásade môže ísť o prípady zrušenia donucovacieho opatrenia na základe podaných oneskorených námietok alebo o prípad priameho použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu veci), alebo sa nevykonalo, pokiaľ majú námietky odkladný účinok, a súčasne zruší všetky vydané príkazy a opatrenia súvisiace s uloženými donucovacími opatreniami. Zrušenie donucovacieho opatrenia (či už exekútorom alebo súdom) nebráni uloženiu iného donucovacieho opatrenia alebo uloženia donucovacieho opatrenia opäťovne.

Vzhľadom na závažnosť a nevyhnutnosť realizácie týchto úkonov bezprostredne a bezodkladne sa navrhuje zavedenie priamej zodpovednosti exekútora za porušenie týchto povinností, keď ich porušenie sa bude považovať za disciplinárne previnenie. Táto úprava má za cieľ preventívnym spôsobom motivovať exekútorov k riadnemu a včasnému plneniu ich zákonných povinností vzhľadom na právomoci a kompetencie im dané v rámci exekučného konania a v rámci aplikácie ustanovení o donucovacích opatreniach. Je súčasne potrebné doplniť, že zodpovednosť exekútora za škodu spôsobenú svojou nečinnosťou v tomto prípade nie je žiadnym spôsobom dotknutá.

Osobitne sa upravuje proces zastavenia vykonávania konkrétnych donucovacích opatrení, pričom vo vzťahu k donucovaciemu opatreniu vo forme zadržania vodičského preukazu alebo osvedčenia o evidencii vozidla je exekútor povinný zabezpečiť, aby zastavenie vykonávania donucovacieho opatrenia bolo vyznačené v príslušných evidenciách, pričom na tento účel sa zriaďujú osobitne elektronické služby.

Vo vzťahu k donucovaciemu opatreniu vo forme peňažnej pokuty sa upravuje nevymáhateľnosť nevykonanej časti tejto peňažnej pokuty, ak došlo k splneniu dotknutej povinnosti alebo k zastaveniu exekúcie. Nakoľko súd môže spolu s týmto donucovacím opatrením rozhodnúť aj o vylúčení štatutára (§ 13a Obchodného zákonníka), osobitne sa upravujú účinky tohto rozhodnutia o vylúčení vo vzťahu k splneniu dotknutej povinnosti po tom, ako uplynula lehota ustanovená rozhodnutím súdu o vylúčení na jej plnenie alebo vo vzťahu k zastaveniu exekúcie, pričom v týchto prípadoch účinky rozhodnutia o vylúčení ostávajú zachované a teda tieto skutočnosti (splnenie dotknutej povinnosti po lehote ustanovenej rozhodnutím o vylúčení alebo po jeho vykonateľnosti, ako aj zastavenie exekúcie)

nemajú vplyv na vylúčenie a jeho zapisovanie do registra diskvalifikácií a ani na trvanie vylúčenia.

Je nutné zdôrazniť, že zrušenie donucovacieho opatrenia, samozrejme v prípadoch jeho zrušenia bez splnenia dotknutej povinnosti, nebráni exekútorovi uložiť donucovacie opatrenie opätovne, prípadne uložiť iné donucovacie opatrenie alebo v inom rozsahu. Záonné podmienky ustanovené pre uloženie donucovacieho opatrenia musia byť však aj v tomto prípade naplnené všetky.

K bodom 11 a 12 (§ 45 ods. 2 a § 46 ods. 2)

Vzhľadom na existenciu osobitných exekučných titulov sa navrhuje zjednotenie jednotlivých exekučných titulov a ich sumarizácia. V tomto prípade sa dopĺňajú dva exekučné tituly, pri ktorých sa potvrdenie o vykonateľnosti nevyžaduje, a to vzhľadom na proces ich vydania a vymáhania pohľadávok obsiahnutých v týchto exekučných tituloch. Aj v týchto prípadoch však musí ísť o tituly, ktoré sú právoplatné (t. j. márne uplynula lehota na podanie opravného prostriedku s odkladným účinkom alebo súd takémuto opravnému prostriedku nevyhoveli); táto podmienka je zrejماً z právnej úpravy vykonania týchto titulov.

K bodu 13 (§ 48 ods. 10)

V súvislosti so zavedením inštitútu osvedčenia o neplnení nepeňažnej povinnosti, ktorého účelom je zabezpečiť efektívne a transparentné vymáhanie nepeňažnej (zastupiteľnej) povinnosti alternatívnym, peňažným spôsobom. Preto sa umožňuje oprávnenému vymáhať svoju nepeňažnú (zastupiteľnú) pohľadávku spôsobom, ktorý je určený pre vymáhanie peňažných pohľadávok, pokiaľ k návrhu na vykonanie exekúcie toto osvedčenie pripojí a súčasne k nemu pripojí aj znalecký posudok/odborné stanovisko znalca, v ktorom je určená, resp. z ktorého zrejماً všeobecná hodnota vymáhanej nepeňažnej (zastupiteľnej) povinnosti [ak hodnota tejto zastupiteľnej povinnosti nevyplýva priamo z exekučného titulu, t. j. je v kompetencii oprávneného domáhať sa v základnom konaní vydania rozhodnutia prostredníctvom eventuálneho petitu, v dôsledku čoho nie je znalecký posudok/odborné stanovisko znalca v zmysle dotknutého ustanovenia potrebný pre začatie exekúcie na vymoženie nepeňažného (zastupiteľného) plnenia prostredníctvom exekúcie na peňažné plnenie – náhradného plnenia].

K bodom 14 a 15

V súvislosti s novým inštitútom osvedčenia o neplnení nepeňažnej povinnosti sa navrhuje, aby exekúciu vedenú na základe návrhu na začatie exekúcie, ku ktorému je pripojené toto osvedčenie a prípadne aj znalecký posudok/odborné stanovisko znalca (ak hodnota tejto povinnosti nevyplýva priamo z exekučného titulu) viedol práve exekútor, ktorý toto osvedčenie o neplnení nepeňažnej povinnosti vydal, a to vzhľadom na jeho znalosť pomerov a skutkového stavu veci, ako aj právneho stavu veci (ktoré nadobudol a musel nadobudnúť pri skúmaní podmienok a predpokladov pre vydanie osvedčenia o neplnení nepeňažnej povinnosti). V tomto prípade sa tak ustanovenia o náhodnom výbere nepoužijú.

K bodu 16 (§ 58)

Navrhuje sa zavedenie možnosti požadovať preddavok na nevyhnutnú výdavky spojené s vedením exekučného konania aj v prípade exekúcie na peňažné plnenie, avšak len v prípade

exekúcie vedenej predajom hnutelných vecí, predajom nehnuteľnosti a predajom podniku, pričom sa súčasne ustanovuje okamih, v ktorom je exekútor oprávnený vyzvať na zloženie preddavku. Pravidlá pri určení výšky preddavku ako aj pravidlá týkajúce sa vyúčtovania a vrátenia preddavku sú aj v týchto prípadoch rovnaké, ako v prípade preddavku pri exekúcii na nepenažné plnenie.

K bodu 17

Na účely zabezpečenia právnej istoty má byť poučenie o možnosti uloženia donucovacieho opatrenia/opatrení obligatórnou súčasťou upovedomenia o začatí exekúcie, najmä ak ide o exekúciu, v ktorej môže byť toto donucovacie opatrenie/opatrenia uložené.

K bodom 18 až 20 (§ 61g)

Navrhuje sa úprava právnej úpravy splnenia vymáhaného nároku v splátkach prostredníctvom splátkového kalendára. Vo vzťahu k fyzickým osobám sa zvyšuje horná hranica vymáhaného nároku, v rámci ktorej je možné splátkový kalendár povoliť, a to na sumu 5 000 eur. Súčasne sa upravuje spôsob úhrady v splátkach s tým, že sa predlžuje obdobie splátok z desiatich mesiacov na osemnásť mesiacov, pričom však musí byť splnené pravidlo, že v prvých šiestich mesiacoch musí byť zaplatená najmenej polovica vymáhaného nároku. Tieto podmienky však samozrejme nemusia byť splnené, ak so splátkovým kalendárom za iných podmienok vysloví súhlas oprávnený. Navrhovaná úprava má za cieľ umožniť povinným v širšom rozsahu uhradiť vymáhaný nárok prostredníctvom splátkového kalendára, t. j. predpokladá sa využitie tohto inštitútu vo väčšom rozsahu za zvýhodnených podmienok, čím sa má dosiahnuť riadne uspokojenie veriteľa.

Súčasne sa zavádza možnosť povoliť splátkový kalendár aj pre dlžníka, ktorý je právnickou osobou, pričom v tomto prípade sa nastavujú podmienky pre právnické osoby so zákonom ustanoveným limitom majetku a záväzkov. Splátkový kalendár tak môže exekútor povoliť len vo vzťahu k právnickej osobe, ktorá má podľa poslednej účtovnej závierky majetok a záväzky v hodnote nižšej, ako je jeden milión eur. Právna úprava tak reflektuje aj na prípadný vznik nepriaznivej situácie na strane dlžníka, ktorý je právnickou osobou, a umožňuje mu situáciu riešiť aj prostredníctvom splátkového kalendára. Okrem uvedeného sa umožňuje využitie splátkového kalendára dlžníka, ktorý je právnickou osobou (s dodržaním limitu výšky majetku a záväzkov), bez splnenia niektorých zákonných podmienok, pokiaľ s takýto postupom súhlasí oprávnený. Právna úprava ďalej reflektuje na právnu úpravu štátnej pomoci a minimálnej pomoci, pričom pokiaľ by mal byť povolený splátkový kalendár v exekúcii, kde je oprávneným subjekt, ktorý môže byť poskytovateľom štátnej alebo minimálnej pomoci, v tomto prípade môže byť splátkový kalendár povolený len so súhlasom oprávneného, ktorý pred vydaním súhlasu so splátkovým kalendárom samozrejme preskúma splnenie podmienok pre poskytnutie štátnej alebo minimálnej pomoci, prípadne preverí, či v danom prípade vôbec o takúto pomoc ide.

K bodom 21 a 22 [§ 61h ods. 1 písm. c) a § 61i ods. 2]

Vzhľadom na zavedenie podmienok pre povolenie splátkového kalendára aj pre dlžníka, ktorý je právnickou osobou, sa navrhuje zosúladienie podmienok pre odklad exekúcie v prípade, ak bola exekútorovi doručená žiadosť takéhoto dlžníka o povolenie splátok, na ktorú sa prihliada, resp. v prípade povolenia splnenia vymáhaného nároku v splátkach takémuto dlžníkovi.

Súčasne sa navrhuje, aby v prípade polenia splátkového kalendára, a teda v prípade odkladu exekúcie z tohto dôvodu, bol exekútor oprávnený zriadiť na nehnuteľnosti dlžníka exekučné záložné právo, a to najmä na účely zabezpečenia majetku pre prípadné neúspešné plnenie splátkového kalendára a následné vymáhanie pohľadávky, a súčasne má táto právna úprava za cieľ zabrániť špekulatívnym úkonom dlžníka, najmä z dôvodu rozšírenia inštitútu aj na dlžníka, ktorý je právnickou osobou, v dôsledku ktorých sa môže znížiť vymožitelnosť nárokov veriteľa prevodom nehnuteľností v jeho vlastníctve. Iné zabezpečenie majetku sa však naďalej nepripúšťa. Zriadenie exekučného záložného práva je však v tomto prípade ponechané na rozhodnutí exekútora, ktorý by toto oprávnenie mal využiť len v prípade, ak je to potrebné, t. j. napr. ak zo skutočností konkrétneho prípadu môže vyplývať obava z toho, že dlžník by mohol mať takéto pohnútky.

K bodu 23 [§ 61k ods. 1 písm. e)]

Súčasne platná a účinná koncepcia právnej úpravy výkonu exekúcie na uspokojenie práva na nepeňažné plnenie, ktoré je nezastupiteľné, spočíva na princípe ukladania sankcií za každé porušenie tejto povinnosti a to v zásade v neobmedzenom časovom horizonte, nakoľko aktuálne platná a účinná právna úprava časovo neobmedzuje celkové trvanie výkonu exekúcie na uspokojenie práva na nepeňažné (nezastupiteľné) plnenie. Ukončenie vedenia exekučného konania v tomto prípade závisí od rozhodnutia súdneho exekútora a exekučného súdu a v závislosti od konkrétnych skutkových okolností, ktoré môže posudzovať výlučne exekútor alebo súd. Nakoľko v aplikačnej praxi vznikli problémy pri otázke možnosti zastavenia „personálnej“ exekúcie, upravuje sa osobitne možnosť zastavenia takejto exekúcie súdom. Súd v tomto prípade preskúma, či vzhľadom na danú situáciu a správanie sa povinného je možné predpokladať, že nezastupiteľná povinnosť uložená exekučným titulom bude dobrovoľne plnená. Ak zhodnotí, že takýto predpoklad je daný, exekúciu zastaví (celkom, alebo aj sčasti). Súčasne sa upravuje fikcia existencie tohto predpokladu, ktorá spočíva v zhodnotení dĺžky trvania dobrovoľného plnenia vymáhanej nezastupiteľnej povinnosti, t. j. ak je táto povinnosť dobrovoľne nepretržite plnená po dobu 18 mesiacov, súd takúto exekúciu zastaví. Zastavenie exekúcie v tomto prípade však nebráni tomu, aby sa oprávnený znova domáhal výkonu exekučného titulu ukladajúceho nezastupiteľnú povinnosť, ak je táto povinnosť porušená/porušovaná v období po zastavení exekúcie (stále má oprávnený k dispozícii vykonateľný exekučný titul). Táto právna úprava má zamedziť existencii v zásade celoživotne vedeným exekučným konaniam na uspokojenie práva na nepeňažné nezastupiteľné plnenie.

K bodom 24 a 25 (§ 61k ods. 4 a § 61l ods. 1)

Navrhuje sa vylúčiť odkladný účinok nielen pri návrhoch na zastavenie exekúcie podaných po zákonnej lehote od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie alebo v prípade opakovaných návrhov (čo platí v aktuálne účinnej právnej úprave), ale taktiež pokiaľ ide o vymoženie neodkladného opatrenia alebo uznesenia súdu o zabezpečení dôkazu, nakoľko v týchto prípadoch je nevyhnutné zabezpečiť výkon týchto exekučných titulov bezodkladne. Rovnako sa navrhuje vylúčenie odkladného účinku aj v prípade, ak ide o vymoženie „nepeňažnej povinnosti“ spôsobmi určenými pre vymoženie peňažných nárokov na základe návrhu na začatie exekúcie, ktorého prílohou je osvedčenie o neplnení nepeňažnej povinnosti a aj znalecký posudok/stanovisko znalca, ktorým sa určila, resp. z ktorého je zrejma všeobecná hodnota tejto nepeňažnej povinnosti, nakoľko v tomto prípade neplnenie povinnosti je jednoznačným a explicitným spôsobom preskúmané exekútorom, ktorý vydal osvedčenie o neplnení nepeňažnej povinnosti, a hodnota je určená či už znaleckým posudkom/stanoviskom

znalca, alebo priamo exekučným titulom. V týchto prípadoch ide o okolnosti, ktoré odôvodňujú vylúčenie odkladného účinku.

Vzhľadom rozšírenie návrhov na zastavenie exekúcie, pri ktorých sa vylučuje odkladný účinok dochádza aj k rozšíreniu povinnosti súdu konať prednostne v týchto prípadoch.

K bodom 26 a 28 (§ 63 písm. g a § 63 ods. 3)

Ide o legislatívno-technickú úpravu spojenú s novou právnou úpravou donucovacích opatrení.

K bodu 27 (§ 63 ods. 2)

V súvislosti s inštitútom osvedčenia o neplnení nepeňažnej povinnosti, ktorého účelom je zabezpečiť efektívne a transparentné vymáhanie nepeňažnej (zastupiteľnej) povinnosti alternatívnym, peňažným spôsobom, sa explicitne ustanovuje, že v prípade návrhu na začatie exekúcie, ktoré spĺňa predpokladané náležitosti, možno aj nepeňažné (zastupiteľné) plnenie vymáhať spôsobmi určenými na vymoženie peňažných plnení. V tomto prípade sa rovnako tak umožňuje namietať povinnému určenú výšku všeobecnej hodnoty nepeňažnej povinnosti v peniazoch, pričom tieto námietky je potrebné uplatniť v návrhu na zastavenie exekúcie podanom v zákonnej lehote plynúcej od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie (v ostatných prípadoch nebudú mať tieto námietky odkladný účinok, resp. návrh na zastavenie exekúcie nebude mať odkladný účinok). V prípade podaných námietok je tak na rozhodnutí súdu, či vykoná dokazovanie vo vzťahu k výške všeobecnej hodnoty povinnosti, ak samozrejme nebola priamo určená exekučným titulom, a prípadne či takto vedenú exekúciu sčasti zastaví. Je potrebné uviesť, že táto právna úprava nevylučuje vymoženie nepeňažného plnenia aj v tomto prípade iným spôsobom, napr. spôsobom pre nepeňažné plnenie (najmä v prípade, ak povinný je ochotný plniť).

K bodu 29 (§ 63 ods. 5)

V súvislosti s navrhovaným zmenami právnej úpravy týkajúcej sa spôsobov vykonávania exekúcie, ktorej podkladom je exekučný titul, v ktorom sa ukladá iná povinnosť ako zaplatenie peňažnej sumy, je potrebné terminologicky zosúladiť aj dotknuté ustanovenie.

K bodu 30 (§ 89 ods. 1)

V súvislosti so zmenou § 115 ods. 4 a právnou úpravou nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia, podľa ktorej sa v § 2a ustanovuje výška základnej sumy, ktorá sa nesmie zraziť povinnému, ktorý je poberateľom doplnkového výsluhového dôchodku podľa zákona č. 650/2004 Z. z., sa na účely zabezpečenia právnej istoty navrhuje tieto úpravy zohľadniť aj v dotknutom ustanovení.

K bodu 31 (§ 115 ods. 4)

Navrhuje sa vylúčiť z exekúcie majetok v príspevkovom doplnkovom dôchodkovom fonde tvorený z príspevkov účastníka ako aj z príspevkov zamestnávateľa zaplatených za tohto účastníka a výnosov z ich investovania. Dôjde tým k zrovnoprávneniu postavenia účastníka v príspevkovom doplnkovom dôchodkovom fonde so sporiteľom v dôchodkovom fonde. V

oboch prípadoch tak bude z exekúcie vylúčená tzv. sporiaca fáza v dôchodkovom sporení, pričom dôchodky vyplácané z výplatného doplnkového dôchodkového fondu budú exekvovateľné v plnom rozsahu (s výnimkou doplnkového výsluhového dôchodku).

K bodu 32 (§ 121)

Navrhuje sa, aby aj v prípade zabezpečenia hnutelných vecí v rámci vykonávania exekúcie predajom hnutelných vecí, mohol exekútor použiť technické prostriedky brániace užívaniu veci, pričom pri ich použití je potrebné túto vec vždy označiť aj pečatidlom alebo pečiatkou exekútora. Uvedená právna úprava reaguje na nedostatočné zabezpečenie hnutelných vecí v rámci výkonu exekúcie predajom hnutelných vecí, kedy v mnohých prípadoch len označenie pečatidlom alebo pečiatkou exekútora nepostačuje na to, aby táto vec bola dostatočným spôsobom zabezpečená.

K bodu 33

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 34 (§ 167 ods. 2)

Zdôrazňuje sa zabezpečovacia funkcia zariadenia exekučného záložného práva na nehnuteľnosti a práve v súvislosti s uvedeným sa explicitne uvádza, že súhlas záložného veriteľa so zriadením exekučného záložného práva nie je potrebný (ide o zabezpečovací inštitút).

K bodu 35 (§ 179a)

Vzhľadom na novú právnu úpravu donucovacích opatrení sa navrhuje vypustiť exekúciu príkazom na zadržanie vodičského preukazu aplikovanú v prípade neplnenia výživného. Podľa novej právnej úpravy bude zadržanie vodičského preukazu donucovacím opatrením, ktoré bude aplikovateľné aj v prípade výživného, a nebude upravené ako samostatný spôsob výkonu exekúcie. Aj v súčasnosti bola táto exekúcia považovaná za efektívny donucovací nástroj, ktorý prispieval k úspešnosti takejto exekúcie.

K bodu 36 (§ 180 až § 192)

K § 180

Ide o sprecizovanie právnej úpravy spôsobov uspokojenia práv na nepeňažné plnenie a jej doplnenie o oprávnenie exekútora vynútiť si vstup na nehnuteľnosti, pričom v prípade, ak ide o obydlie alebo ak možno predpokladať potrebu prekonania odporu pri výkone exekúcie na nepeňažné plnenie, je exekútor oprávnený požiadať o súčinnosť príslušný útvar Policajného zboru. Rovnaké oprávnenia vstupu na nehnuteľnosť majú aj osoby poverené exekútorom, alebo osoby, ktoré sa na úkone zúčastňujú, pričom ich oprávnenie vyplýva nielen z príslušných rozhodnutí exekútora, ale aj priamo zo zákona.

Ako vyplýva zo všeobecnej právnej úpravy, donucovacie opatrenie môže exekútor za zákonom ustanovených podmienok použiť na účel dosiahnutia splnenia povinnosti, a tieto je oprávnený použiť aj v prípade exekúcie na nepeňažné plnenie, pričom v tomto prípade platí výnimka z pravidla použitia donucovacieho opatrenia až po právoplatnosti upovedomenia

o začatí exekúcie, t. j. exekútor môže použiť donucovacie opatrenie aj pred márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý má odkladný účinok, alebo pred tým, ako sa exekútorovi doručí rozhodnutie súdu, ktorým sa takýto návrh zamietol, avšak len v prípade, ak je to účelné. Rovnako tak môže podať návrh na uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty uloženej súdom. Predmetné zákonné ustanovenie tu zdôrazňuje a posilňuje aplikáciu zásady vyváženosti a primeranosti.

Zakotvuje sa všeobecná povinnosť exekútora spisovať záznamy o úkonoch realizovaných mimo sídla exekútorského úradu. Tieto sú následne súčasťou exekučného spisu. Upravuje sa oprávnenie exekútora vyhotovovať o jeho úkonoch audiovizuálny záznam, ktorý sa následne stáva súčasťou exekučného spisu a exekútor je povinný s týmto záznamom manipulovať tak, ako s jednotlivými súčasťami exekučného spisu, vrátane jeho uchovávaní a sprístupňovania. V prípade poškodenia vyhotoveného audiovizuálneho záznamu je exekútor (prípadne jeho zamestnanec) povinný vyznačiť na zázname dátum, kedy k poškodeniu došlo, kedy bolo zistené poškodenie a okolnosti, za ktorých k poškodeniu záznamu došlo, pričom takýto poškodený audiovizuálny záznam je naďalej súčasťou exekučného spisu. Účelom tejto právnej úpravy je zabezpečenie možnosti pre exekútora použiť technické prostriedky pre zaznamenanie úkonu realizovaného v exekučnom konaní a preukázanie zákonnosti a správnosti vykonaného úkonu v exekučnom konaní.

K § 181

Ide o sprecizovanie a legislatívno-technickú úpravu právnej úpravy exekúcie vypratáním nehnuteľnosti alebo jej časti, pričom sa výslovne upravuje aj vykázanie osôb z vypratávanej nehnuteľnosti. Vzhľadom na aplikačné problémy sa navrhuje, aby exekútor mal možnosť pred vypratáním nehnuteľnosti alebo jej časti vyvesiť na viditeľnom mieste v príslušnej nehnuteľnosti písomné oznámenie o vypratávaní tejto nehnuteľnosti alebo jej časti, a to na účely informovania všetkých osôb, ktoré sa môžu v danej nehnuteľnosti nachádzať, prípadne ju užívať, či už na základe konkrétneho právneho dôvodu alebo bez právneho dôvodu.

O vykonaní exekúcie uvedeným spôsobom sa upovedomí oprávnený a povinný a po márnom uplynutí lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie exekútor vydá príkaz na vykonanie exekúcie vykázáním a vypratáním, pričom v príkaze musí byť určený termín výkonu vypratania a vykázania. Exekučný príkaz sa doručuje oprávnenému, povinnému do vlastných rúk, obci, v ktorej sa vypratávaná nehnuteľnosť nachádza, a pokiaľ ide o byt alebo nebytový priestor, exekučný príkaz sa doručí aj správcovi bytového domu, ak je to možné, t. j. najmä ak je možné identifikovať správcu bytového domu.

Na účely zabezpečenia ochrany práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb sa ponecháva povinnosť exekútora prizvať k vykonaniu exekúcie vykázáním a vypratáním nezaujatú osobu, avšak tento úkon môže exekútor nahradiť vyhotovením audiovizuálneho záznamu o tomto úkone a o vykonaných opatreniach, ktorý relevantným spôsobom preukáže spôsob a zákonnosť postupu exekútora pri vykázaní a vypratávaní nehnuteľnosti a pri realizácii opatrení s tým súvisiacich. Je na rozhodnutí exekútora, či k úkonu prizve nezaujatú osobu alebo o tomto úkone vyhotoví audiovizuálny záznam. Aj v tomto prípade je audiovizuálny záznam súčasťou exekučného spisu.

K § 182

Precizuje sa právna úprava nakladania s vypratánymi vecami. Pričom sa vypúšťa

povinnosť dať tieto veci do úschovy obci (to však nevyklučuje úschovu vecí obcou, avšak je nutné získať jej súhlas za zabezpečenie takejto úschovy), teda neobmedzuje sa úschova týchto vecí len na priestory obce, ale je možné využiť aj iné spôsoby úschovy. Úschova vypratáných vecí po ich spisaní sa vykoná na trovy povinného. Exekútor je samozrejme oprávnený požadovať preddavok na nevyhnutné výdavky spojené s výkonom tejto exekúcie (§ 58).

Okrem uvedeného sa zavádza možnosť voľného nakladania s bezcennými vecami alebo vecami nepatrnej hodnoty, prípadne vecami, ktoré sa nepodarilo speňažiť alebo odovzdať oprávneným osobám. S týmito vecami môže exekútor voľne nakladať, vrátane ich zničenia (napr. zlikvidovať ako odpad). Uvedené oprávnenie exekútora má zabezpečiť, aby do úschovy neboli uložené veci, ktoré sú v zásade odpadom, a tým sa má zabrániť zbytočnému vzniku dodatočných nákladov.

K § 183

Upravujú sa pravidlá prevzatia uschovaných vypratáných vecí, ktoré si môžu zákonom ustanovené osoby prevziať v lehote piatich pracovných dní odo dňa, kedy boli uschované. V opačnom prípade ich exekútor speňaží v ponukovom konaní a výťažok vyplatí povinnému po uspokojení trov exekúcie a trov úschovy a speňaženia.

Upravujú sa pravidlá nakladania s vypratými vecami, ktoré sa exekútorovi nepodarilo speňažiť, podľa ktorých tieto veci môže prednostne prevziať oprávnený, a až keď ich oprávnený odmietne prevziať, exekútor ich môže odovzdať inej vhodnej osobe, ktorá je ochotná vypratane veci prevziať a využiť. Takáto osoba sa stáva oprávneným držiteľom prevzatých vypratáných vecí a na účely náhrady účelne vynaložených nákladov na tieto veci, ktoré zodpovedajú jej zhodnoteniu, od povinného, má k nim zádržné právo, t. j. na zabezpečenie úhrady nákladov od povinného, ktoré účelne vynaložila na prevzaté vypratane veci po dobu oprávnenej držby, vrátane obvyklých nákladov súvisiacich s ich údržbou a prevádzkou. Pokiaľ sa tieto veci nepodarí predať alebo odovzdať, môže s nimi exekútor voľne nakladať, vrátane ich zničenia, o čom však musí vykonať záznam, ktorý je súčasťou spisu (§ 182 ods. 2).

K § 184

Ak exekučný titul súčasne ukladá oprávnenému povinnosť zabezpečiť pre povinného bytovú náhradu alebo náhradné ubytovanie, exekúciu vypratáním a vykázáním možno vykonať až po tom, ako oprávnený osvedčí, že pre povinného zabezpečil bytovú náhradu alebo náhradné ubytovanie, v závislosti od výroku exekučného titulu.

Povinnému sa priznáva právo žiadať zastavenie vedenej exekúcie na vykázanie a vypratanie nehnuteľnosti alebo jej časti z dôvodu nezabezpečenia bytovej náhrady alebo náhradného ubytovania (zabezpečenie bytovej náhrady sa nevzťahuje na právne vzťahy založené podľa osobitného predpisu – zákon č. 98/2014 Z. z. o krátkodobom nájme bytu); to samozrejme platí aj v prípade, ak bytová náhrada alebo náhradné ubytovanie nekorešponduje s bytovou náhradou alebo náhradným ubytovaním určeným v exekučnom titule. Rozhodnutie súdu o zastavení vedenej exekúcie z dôvodu nezabezpečenia bytovej náhrady alebo náhradného ubytovania podľa exekučného titulu nebráni oprávnenému domáhať sa opätovne výkonu exekučného titulu.

Navrhuje sa úprava, podľa ktorej sa oprávnený môže zbaviť svojej povinnosti poskytnúť povinnému bytovú náhradu alebo náhradné ubytovanie zaplatením dohodnutej peňažnej sumy

na základe písomnej dohody s povinným. Oprávnený sa uloženej povinnosti poskytnúť povinnému bytovú náhradu alebo náhradné ubytovanie zbaví až zaplatením dohodnutej sumy na základe takejto písomnej dohody uzatvorenej s povinným a preukázaním tejto skutočnosti (úhrady dohodnutej peňažnej sumy) exekútorovi. Je potrebné zdôrazniť, že v tomto prípade ide o zdaniteľný príjem.

K § 185

Precizuje sa právna úprava výkonu exekúcie odobratím vecí, pričom pri tomto spôsobe exekúcie sa odoberá nielen vec, ale aj všetko, čo k nej patrí alebo je potrebné k jej užívaniu, vrátane listín nevyhnutných k jej užívaniu. Aj v tomto prípade je potrebné upovedomenie o začatí exekúcie odobratím vecí, ktoré sa povinnému doručuje priamo pri odobratí vecí, a následne vydanie príkazu na vykonanie exekúcie odobratím vecí a jej odovzdanie oprávnenému.

Na účely zabezpečenia efektívnosti procesu tohto spôsobu výkonu exekúcie sa modifikuje výkon odobratia vecí v tom zmysle, že v prípadoch, kedy je to podľa uváženia exekútora účelné, môže exekútor v upovedomení o začatí exekúcie odobratím vecí vyzvať povinného (najmä v prípade, ak je zrejme, že má pri sebe vec, ktorá sa má odobrať), aby v lehote na podanie návrhu na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom (15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie) vec vydal alebo minimálne označil miesto, kde sa vec nachádza. V takomto prípade exekútor nedoručuje upovedomenie o začatí exekúcie povinnému pri odobratí vecí, ale toto upovedomenie môže doručovať (do vlastných rúk) iným zákonným spôsobom bez reálneho odobratia vecí. V tomto prípade exekučný príkaz na vykonanie exekúcie odobratím vecí vydáva až po uplynutí lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý má odkladný účinok, alebo po tom, keď sa mu doručí rozhodnutie súdu, ktorým sa takýto návrh zamietol, a súčasne s exekučným príkazom uloží donucovacie opatrenie alebo podá návrh na súde na uloženie donucovacieho opatrenia vo forme peňažnej pokuty, pokiaľ je potrebné vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu uloženie peňažnej pokuty vo vyššej sume, prípadne aj vydanie rozhodnutia o vylúčení. Obdobne postupuje exekútor aj vo vzťahu k tretej osobe, ak má za preukázané, že táto osoba má pri sebe vec, ktorá sa má odobrať, avšak s tým, že po márnom uplynutí lehoty určenej vo výzve následne exekútor postupuje primerane podľa ustanovení o exekúcii prikázaním pohľadávky, pričom po vydaní príkazu je exekútor (prípadne na jeho návrh aj súd) oprávnený uložiť aj donucovacie opatrenie.

Rovnako ako v prípade exekúcie vykázaním a vypratáním sa k výkonu exekúcie odobratím vecí prizýva nezaujatá osoba, alebo sa tento úkon nahrádza vyhotovením audiovizuálneho záznamu.

Exekútor o výkone exekúcie odobratím vecí vopred informuje oprávneného vrátane poučenia o tom, že exekúcia odobratím vecí sa nevykoná, ak oprávnený nebude prítomný pri jej výkone (alebo jeho zástupca), ak nezabezpečí miesto na uloženie odobratej vecí a ak nezloží preddavok na úhradu nákladov spojených s odobratím vecí. V prípade, ak exekučný titul ukladá povinnosť zničiť vec povinného na jeho trovy, exekútor postupuje primerane podľa ustanovení o odstránení stavby.

Upravujú sa oprávnenia exekútora pri vykonávaní exekúcie odobratím vecí, najmä vykonať osobnú prehliadku, prehliadku nehnuteľnosti alebo jej časti, príp. hnuteľnej veci, prípadne postupovať pri výkone exekúcie voči inej osobe, ako povinnému, podľa ustanovení o exekúcii prikázaním pohľadávky.

Vzhľadom na požiadavku zabezpečenia efektívnosti vymoženía pohľadávok, aj nepeňažných, sa aj v tomto prípade umožňuje uzatvorenie písomnej dohody medzi oprávneným a povinným, ktorej obsahom je v zásade poskytnutie náhrady v peniazoch za vec, ktorá má byť odobratá, prípadne náhrady v podobe inej veci, pričom zaplatením tejto peňažnej sumy alebo odovzdaním a prevzatím náhradnej veci sa exekúcia považuje za skončenú.

Ďalšou možnosťou riešenia výkonu exekúcie odobratím veci, kedy nie je z objektívnych dôvodov možné vec odobrať a odovzdať oprávnenému, je postup exekútora, ktorý je však podmienený žiadosťou oprávneného, a to zabezpečenie znaleckého posudku/odborného stanoviska na trovy oprávneného, ktorý ustanoví všeobecnú hodnotu veci ku dňu vykonateľnosti exekučného titulu, na základe čoho môže exekútor žiadať o vydanie dodatku k povereniu na vymoženie tejto sumy, vrátane trov exekúcie (tzv. náhradné plnenie). K určení náhradného plnenia v podobe vymoženía všeobecnej hodnoty veci ustanovenej znaleckým posudkom ku dňu vykonateľnosti exekučného titulu sa priznáva povinnému oprávnenie namietat všeobecnú hodnotu veci, a to v návrhu na zastavenie exekúcie podanému voči upovedomeniu o začatí exekúcie na vymoženie všeobecnej hodnoty veci určenej znaleckým posudkom, keďže toto náhradné plnenie má exekútor vymôcť niektorým zo spôsobov na peňažné plnenie (ide o vymoženie náhradného peňažného plnenia na základe dodatku k povereniu). V prípade, ak povinný podá návrh na zastavenie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, takýto návrh na zastavenie exekúcie má odkladný účinok.

K § 186

V prípade exekúcie na odobratie cenných papierov sa postupuje primerane podľa ustanovení o odobratí veci, pričom sa upravujú špecifiká výkonu tejto exekúcie v súlade s osobitnými predpismi a v závislosti od toho, či ide o listinné cenné papiere alebo zaknihované cenné papiere. Okrem uvedeného sa priamo ustanovuje možnosť iniciovať konanie o umorenie listiny v prípade listinných cenných papierov a to na základe osvedčenia o neplnení nepeňažnej povinnosti.

K § 187

Pri výkone exekúcie odobratím vecí, akými sú jadrové materiály alebo iné veci alebo látky, ktoré môžu držať len osobitným predpisom určené osoby, sa tieto odoberú a odovzdajú oprávnenému len v prípade, ak osvedčí, že on alebo ním poverená osoba splňa tieto podmienky podľa osobitných predpisov. Pri výkone tejto exekúcie sa primerane použijú ustanovenia upravujúce predloženie rozpočtu nákladov spojených s výkonom exekúcie odstránením stavby a ich úhrady, prípadne vymoženía.

K §188 a 189

Pravidlá vo vzťahu k exekúcii rozdelením spoločnej veci ostávajú v podstatnom rozsahu zachované. V rámci tejto právnej úpravy sa navrhuje, aby aj v tomto prípade na účely zabezpečenia ochrany práv a právom chránených záujmov dotknutých osôb bola ponechaná povinnosť exekútora prizvať k vykonaniu exekúcie odobratím veci nezaujatú osobu alebo vyhotoviť o realizácii tohto úkonu obrazovo-zvukový záznam.

V prípade, ak je potrebné pre výkon exekúcie rozdelením spoločnej veci pribratie osoby

oprávnenej vykonávať určitú činnosť, napr. znalca, geodeta a pod., exekútor priberie túto osobu, avšak len v prípade, ak oprávnený zloží preddavok na nevyhnutné výdavky spojené s pribratím takejto osoby.

K § 190

Upravuje sa osobitný spôsob výkonu exekúcie odstránením stavby. Nakoľko ide o zastupiteľné plnenie, exekúciu možno vykonať tak, že stavbu odstráni oprávnený sám alebo aj prostredníctvom inej (tretej) osoby, a to na trovy povinného.

Exekútor po upovedomení oprávneného a povinného o začatí exekúcie odstránením stavby a po splnení zákonných predpokladov (uplynutie lehoty na podanie návrhu na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom alebo doručenie rozhodnutia súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie s odkladným účinkom) vydá exekučný príkaz, ktorý doručuje zákonom ustanoveným osobám a povinnému do vlastných rúk.

Po doručení exekučného príkazu (prípadne priamo v exekučnom príkaze) exekútor vyzve oprávneného na predloženie rozpočtu nákladov na odstránenie stavby. Tento rozpočet vypracuje oprávnený sám v prípade, ak sám odstraňuje stavbu, t. j. ak odstránenie stavby je obsahom činnosti, ktorú má oprávnený v predmete podnikania, alebo ide o jednoduchú stavbu alebo stavbu drobnú v zmysle ustanovení Stavebného zákona, a tento doručí exekútorovi. V ostatných prípadoch rozpočet nákladov na odstránenie stavby vypracováva tretia osoba vybraná oprávneným, ktorá má na takúto činnosť príslušné oprávnenie (a teda túto činnosť pre oprávneného aj vykoná), a následne tento rozpočet nákladov doručuje oprávnený exekútorovi.

Rozpočet nákladov na odstránene stavby je podkladom na výzvu exekútora pre povinného na dobrovoľnú úhradu týchto nákladov podľa rozpočtu alebo pre následné vymożenie (v prípade nedobrovoľnej úhrady nákladov povinným) týchto nákladov exekútorom na základe dodatku k povereniu, a to niektorým zo spôsobov určených na vymożenie peňažných pohľadávok.

V rámci náhradného plnenia (rovnako ako pri náhradnom plnení pri exekúcii odobratím veci), ktoré má podobu trov určených podľa rozpočtu nákladov na odstránenie stavby, sa priznáva povinnému oprávnenie namietat' voči týmto trovám, ak nesúhlasí s ich určením a výškou, a to v návrhu na zastavenie exekúcie podanému voči upovedomeniu o začatí exekúcie na vymożenie peňažného plnenia. V prípade, ak povinný podá návrh na zastavenie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, takýto návrh na zastavenie exekúcie má odkladný účinok.

V rámci exekúcie odstránením stavby môže nastať situácia, že v stavbe, ktorá sa má na základe exekučného titulu odstrániť, sa nachádzajú určité osoby, prípadne veci týchto osôb. V takomto prípade exekútor v rámci vykonávania exekúcie odstránením stavby vykoná všetky potrebné opatrenia na vykázanie týchto osôb a odstránenie ich vecí zo stavby v súlade s ustanoveniami Exekučného poriadku.

Po odstránení stavby sa explicitne upravuje povinnosť oprávneného postarať sa o výmaz tejto odstránenej stavby z evidencie katastra nehnuteľností.

K §191

Všeobecne pri uskutočnení inej činnosti, ktorá má zastupiteľnú povahu, sa postupuje primerane podľa ustanovení upravujúcich exekúciu odstránením stavby, t. j. exekúcia sa vykoná tak, že oprávnený sám vykoná túto činnosť (ak je predmetom jeho podnikania v prípade, ak sa na výkon takej činnosti vyžaduje oprávnenie podľa osobitného predpisu) alebo túto činnosť vykoná tretí subjekt. Následne exekútor vymáha náklady podľa predloženého rozpočtu nákladov inej činnosti (napr. odstránenie vád) na základe dodatku k povereniu niektorým zo spôsobov určených pre vymożenie peňažných pohľadávok od povinného.

K§ 192

Upravujú sa pravidlá exekúcie nezastupiteľných plnení. Pri nezastupiteľných plneniach platí, že po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie týmto spôsobom exekútor vyzve oprávneného, aby opísal skutkové okolnosti týkajúce sa neplnenia vymáhanej povinnosti povinným, a až na základe doručeného opisu oprávneného ukladá donucovacie opatrenia, prípadne podáva návrh na súd na uloženie donucovacieho opatrenia povinnému v závislosti od povahy vymáhanej povinnosti a v súlade so zásadou vyváženej a primeranosti donucovacích opatrení. Ustanovuje sa, na účely zabezpečenia rýchlosti a efektívnosti vymożenia nároku oprávneného v tomto exekučnom konaní, že výzva na predloženie opisu skutkových okolností nie je potrebná, ak k návrhu na začatie exekúcie oprávnený priloží osvedčenie o neplnení nepeňažnej povinnosti.

V rámci nezastupiteľných plnení sa upravuje aj osobitný postup exekútora v prípadoch, kedy v dôsledku porušenia povinnosti došlo k zmene stavu, ktorý je opísaný vo výroku exekučného titulu. V takomto prípade exekútor má povinnosť postarať sa o obnovenie stavu pred porušením povinnosti a to na trovy povinného. Je na rozhodnutí exekútora, akým spôsobom zabezpečí obnovenie predošlého stavu, či vykoná vhodné opatrenia na jeho obnovenie sám, alebo vyzve povinného alebo oprávneného na obnovenie predošlého stavu, pričom pri posúdení postupu musí prihliadať na to, aby išlo o efektívne a účinné opatrenie. Trovy obnovenia predošlého stavu sa od povinného vymôžu niektorým zo spôsobov určených na uspokojovanie peňažných pohľadávok.

K bodu 37 (§ 193)

Doplňa sa oprávnenie exekútora osvedčovať neplnenie nepeňažných povinností, výsledkom čoho je verejná listina – osvedčenie o neplnení povinnosti, ktorá okrem iného preukazuje skutočnosť o neplnení nepeňažných povinností. Táto verejná listina môže byť následne podkladom pre vymożenie nepeňažných plnení spôsobmi určenými pre vymożenie peňažných plnení v rámci exekučného konania. Rovnako tak sa doplňa oprávnenie exekútora vykonávať zaručenú konverziu dokumentov podľa ustanovení zákona o e-Governmente.

K bodu 38 (§ 194a)

Upravujú sa pravidlá pre osvedčovanie neplnenia nepeňažných povinností a náležitosti tohto osvedčenia. Na účely osvedčovania skutkových okolností podstatných pre neplnenie nepeňažnej povinnosti je exekútor, ktorý by mohol byť poverený vykonaním exekúcie, oprávnený pribrať znalca, ako aj vstupovať do nehnuteľností za ustanovených podmienok. Osvedčovanie neplnenia nepeňažných povinností však musí byť realizované priamo a musí vychádzať z aktuálneho skutkového stavu veci. V rámci uvedeného postupu je exekútor oprávnený vyhotoviť zvukový záznam alebo audiovizuálny záznam, alebo iný obdobný typ záznamu.

K bodu 39 (§ 221)

Ide o zosúladienie právnej úpravy so zákonom č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok).

K bodu 40 (§ 233a)

Ide o sprecizovanie právnej úpravy na účely odstránenia vzniknutých výkladových problémov.

K bodu 41 (§ 243p)

Na účely právnej istoty sa navrhujú aj prechodné ustanovenia upravujúce vedenie exekučných konaní pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. V tejto súvislosti sa navrhuje, aby ustanovenia tohto zákona boli aplikované aj na exekučné konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, okrem exekučných konaní vedených podľa predpisov účinných do 31.3.2017 (tzv. staré exekúcie), na ktoré sa ustanovenia tohto zákona nepoužijú.

Rovnako tak sa upravujú prechodné ustanovenia vo vzťahu ku konaniam o návrhoch na zastavenie exekúcie, pričom v konaniach o návrhoch na zastavenie exekúcie, ktoré boli podané do účinnosti zákona sa má konať a rozhodovať podľa doterajších predpisov. Pokiaľ je návrh na zastavenie exekúcie podaný po účinnosti tohto zákona, posudzuje sa a postupuje sa podľa predpisov účinných od 1. januára 2023.

Osobitne sa upravujú prechodné ustanovenia vo vzťahu k poverenej osobe. Poverená osoba sa tak stane účastníkom konania, bez potreby rozhodovania podľa § 36 alebo 37, ku dňu účinnosti tohto zákona, ak uzatvorila s oprávneným zmluvu o vymáhaní pohľadávky štátu do nadobudnutia účinnosti zákona, resp. do 31. decembra 2022.

Rovnako sa upravujú prechodné ustanovenia vo vzťahu k podielu účastníka na majetku v príspevkovom doplnkovom dôchodkovom fonde, ktorý zodpovedá výške jeho príspevkov, vo vzťahu ku ktorým boli vedené exekučné konania, ktoré sa účinnosťou tohto zákona zastavujú. Ak už boli plnenia poskytnuté, tieto sa nevracajú.

K čl. II

K bodu 1 (§ 70 ods. 11)

V súvislosti s navrhovanou právnou úpravou donucovacích opatrení, konkrétne s donucovacím opatrením zadržania vodičského preukazu, sa navrhuje úprava fikcie zadržania vodičského preukazu. Vodičský preukaz sa tak bude považovať za zadržaný aj v prípade, ak exekútor vydá príkaz na zadržanie vodičského preukazu (donucovacie opatrenie) v súlade s ustanoveniami Exekučného poriadku a súčasne vyznačí túto skutočnosť v evidencii vodičov.

K bodu 2 (§ 72 ods. 14)

V súvislosti s navrhovanou právnou úpravou donucovacích opatrení, konkrétne s donucovacím opatrením zadržania osvedčenia o evidencii vozidla, sa navrhuje zaviesť

oprávnenie policajta zadržať osvedčenie o evidencii vozidla aj v prípade, ak je vydaný príkaz na zadržanie tohto osvedčenia a tento bol zaslaný aj príslušnému orgánu Policajného zboru v súlade s ustanoveniami Exekučného poriadku.

K bodu 3 [§ 98 ods. 1 písm. e) a § 100 ods. 4]

V súvislosti so zadržaním vodičského preukazu na základe upovedomenia o uložení donucovacieho opatrenia a príkazu na zadržanie vodičského preukazu sa súčasne ustanovuje povinnosť držiteľa takto zadržaného vodičského preukazu odovzdať tento vodičský preukaz orgánu Policajného zboru do siedmich dní od jeho zadržania a v prípade, ak táto povinnosť držiteľa vodičského preukazu nie je splnená, vodičský preukaz sa bude považovať za neplatný.

K bodu 4 (§ 109 ods. 1)

Navrhuje sa, aby v súvislosti s novými donucovacími opatreniami boli poskytované informácie z evidencie vodičov aj exekútorom a to prostredníctvom Slovenskej komory exekútorov diaľkovým, nepretržitým a priamym prístupom k tejto evidencii, a to najmä na účely zisťovania informácií z tejto evidencie a na účely vyznačenia skutočnosti o zadržaní vodičského preukazu na základe vydaného príkazu na zadržanie vodičského preukazu.

K bodu 5 (§ 112 ods. 11)

Navrhuje sa efektívny spôsob zabezpečenia výkonu donucovacieho opatrenia zadržania osvedčenia o evidencii vozidla a jeho prípadného zrušenia aj vo vzťahu k evidencii vedenej Policajným zborom. V tomto prípade však exekútor musí požiadať orgán Policajného zboru o zaevidovanie do elektronickej služby.

K čl. III

Navrhuje sa účinnosť zákona ku dňu 1. januára 2023 tak, aby nová právna úprava bola realizovateľná aj vzhľadom na potrebu zabezpečenia elektronickej komunikácie medzi exekútormi a príslušnými evidenciami vedenými Policajným zborom. Súčasne sa účinnosť navrhuje aj vzhľadom na dostatočnú legisvakačnú dobu.